

Los Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dijous 18 de Juny de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4594

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Risco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes: Ptas. 1'25
En provincias, trimestre: 4—
Extranjer y Ultramar: 8—
Anuncis, a preus convencionales.

PASTILLAS SERRA.

Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoración y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen a casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d'Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la mèva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anèmia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófala crònica. Cansat d'asar sense cap resultat, quantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lorzániz, Catedratic de Barcelona.

Exigixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expèn altre del mateix nom.

EN LAS SOCIETATS Y CAFÉS DEMANEU

ANGÉLICA

Ha conquistat la preferencia del públic sobre als demés licors, per son finíssim gust y saludables resultats deguts a la planta ANGÉLICA y esmerada fabricació.

MINERVINA

Superior a la Benedictine que s'elabora a Fécamp (Fransa). La MINERVINA, elaborada Catalunya ab plantas medicinals, te un perfum delicat y gust deliciós.

KUMEL POLAR

Poderós Tònic per las grans qualitats diuréticas y emagogas que posseix.

Anis Cupido

Facilita las digestions, obre l'apetit y corretteix las debilitats dels folliculs gástrics.

RON MALAYO

Fill llegítim de la canya-mel de Filipinas; saludable y confortant.

COGNAC BRAGULAT

L'acció estimulant qu'exerceix sobre'l sistema nerviós y circulatori lo fa recomanable; sos efectes son superiors als del tant nomenat vi de Charenta.

Son los licors que s' poden beure ab confiança y profit pelcos, quins hansiut analisats pel LABORATORI QUÍMICH MUNICIPAL DE BARCELONA, que'ls ha declarat purs y sense barreja d'alcohol amilich. La base de sa composició son las plantas medicinals.

LIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENÇ" A 50 CENTIMS VOLÛM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdager, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassegoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manacci, Sopena, Lescau, Molinas, Vida literaria, Ambós Mundos y d' més que s' publican a Barcelona. Periódichs Catalans: Jovenat, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistas y diaris que s' publican a Espanya.

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIBURGIA

Ex Alumne intera pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 a 1 y de 6 a 8

Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.

REUS

LA LLENGUA Y LA LLIBERTAT

II Y ÚLTIM

Las ainadas y fondas consideracions de Mr. T. O'Donnell, que transcriguerem en un altre article tractant de la virtualitat de la llengua irlandesa, explican prou per que la educació d' un poble, té de ferse en sa propia llengua. Sols d' aquest mode pot reforzarse la continuitat d' un poble, es a dir, la fixesa de sentiments y los ideals nacionals, donantli a la vegada los medis de realisar aquets últims. D' aquest mode, l' ànima d' un poble, lluny d' extingirse, passa a las generacions futuras. L' esperit de la nació, lo mode de considerar las cosas y serne afectat, se conserva y perpetua diariament a la familia y al carrer, a la escola y al taller, com una essencia subtil y vivificant. No hi há nació sense aytals elements, com no hi son aquets sens llengua propia. Careixent d' aquesta una nació, no pot crear ni transmetre energia, per que pert la seva individualitat. Lo veill axioma "ex nihilo nihil", aquí té completa aplicació.

Es indubtable que una nació conquistada sols pot reclamar lo únich que no li poden pendre: las sevas facultats intelectuals. Però com la inteligencia no pot separarse de la llengua, quan aquesta falta, lo geni nacional

reb' una estocada de mort. Quan tal succeeixi, l' assimilació total y definitiva del poble vençut, sols és cuestión de dias. Aquesta contingència, benèfica, potser, pera un país barbre y atrassat, quo és vergonyosa y trista pera una rassa altament civilisada, de historia ilustre y llengua bella y vigorosa? Cap a semblant resultat han tirat sempre los politichs inglesos. Ja l' any 1831 s' establiren plans pera desnaturalisar la joventut d' Irlanda, britanisantla. Fins alshoras, gracias a temporadas de tolerancia ó relaxació en las dragonadas inglesas, la llengua del país conservava la seva preponderancia, ja que 'is 7/8 de la població la parlavan.

Allavors se li doná lo cop més funest y decisiu quan se prohibí, ja no sols la ensenyança de l' antiga llengua cèltica, sino fins lo seu ús a las escolas. Tothom conegué lo desmoralisant y embrutidor de semblant ordre, fins los mateixos agents del Govern. Aixís l' any 1865, sir P. Keenan, comissari d' Instrucció Pública, comunicava al ministre: "Lo poble més espabilat al món, és lo que parla duas llenguas, y en tal concepte sempre s' han distingit los habitants de las fronteras sobre los del interior. En cambi, no hi há ningú més imbécil que 'l que, posseint de naixensa una llengua s' esforça en oblidarla y apèndren una d' estrangera. Es lo que he vist a las escolas d' Irlanda. No pot concebirse res més penós y més ingrát que 'l comensar l' alfabet y la lectura en un idioma del que no se'n sab res y que no té cap terme de comparació ab la usual del deixinble. Donchs, a n' aquest exercici, se veuen condemnats los nens irlandesos ab l' inevitabile resultat d' apèndren molt malament l' inglés. Al men entendre, l' únich metode nacional d' educació seria enseyyar primer gramática irlandesa als irlandesos y després ferlos apèndre l' inglés, però serviat-se de llur llengua mare com a medi d' instrucció. Lo mateix parer exposava lo pro-

fessor Stern, de Berlín, al dir: "Es recomanable en tots conceptes ensenyar l'irlandés als irlandesos que troban a cada pas, com p. e., en los noms dels llachs, rius, montanyes y llochs del seu país, senyals del seu antich idioma y que tenen dret a que no se 'ls desposseixi de la seva llengua materna. Ademés lo camp de la literatura és vast y de preu valios per a conèixer las antigas civilizacions.

Los cuentos y ficciones de que principalment se componen son tan graciosos y entretinguts, que poden reunir-se perfectament per a formar llibres clàssichs.

Casi lo mateix vé a recalcar l' eminent M. Dottin, de la Facultat de lletres de Rennes. "Sembla mentida—diu ab molta oportunitat—que algú pugui disputar la utilitat de l'irlandés, com justicia y conveniencia per a lo poble d'Irlanda: ¿S'ha oposat algú a Fransa a la ensenyansa del bretó a las escuelas lliures y a la admissió d'aquet als exercicis universitaris? L'idioma irlandés, més rich que 'l'bretó y més apte que ell per a la práctica de comparació ab las llengües modernes, posseeix per sobre de tot, una literatura tan fresca y original com la francesa de la Edat Mitjana. ¿Y per ventura algú ha posat en litigi la conveniencia d'ensenyar aquesta última? Donchs, ab més rahó no s'hauria d'oposar ningú a la ensenyansa del antich idioma erse y de sa literatura que compta ab tantas edicions, comentadors y professors, fins a la mateixa Fransa. Y perque no s' digui que los elogis de la llengua gaélica venen tots de fora d'Inglaterra, citarém la opinió de miss Hull, de la Societat de Textos de Londres. "Un poble—escrui—sols pot expressar sas més elevadas concepcions y sos més nobles pensaments en sa llengua nadiua. Ara bé, lo caracter irlandés es eminentment poetich y imaginatiu, poguent traduhir sols en irlandés sa suavitat y delicadesa d'esperit. Quants poemes no 'ls han escrit, n'ha escrit, en llur propia llengua: L' autor bre desterrat, resident a Hambourg que las lleys penals, y que s' feu mestre dels estudis clàssichs al través de las més árduas penalitats. L' apassionat poema, que dú per títol "Desesperació d'amor", fou escrit per un masover del comtat de Cork, en lo primer quart del sigle XIX. Cap lirich inglés pot rivalisar en gracia y tendressa ab los més recients poemets d'Irlanda. Donchs, tots los ha recullit lo doctor Hyde de boca de pobra gent del camp.

A prevenir l'esfondrament de la llengua, las costums, los trajos, las festas y la música popular, se dirigeix la Lliga Gaélica. Fundada l'any 1893, ha creat 412 ramificacions y publicat 250.000 exemplars de diverses obras en llengua irlandesa, lo que ve a representar lo doble d'obras inglesas en igual període de temps. La renda anual de la Lliga és de 125.000 franchs, que s' destinan tots al mateix objecte. No resulta per ara infructuosa la feina d'aquella interessant associació, ja que en irlandés se parla a molts meetings de fora, a la trona y als concerts de música popular. Finalment, tant a las escuelas primarias com a las secundarias, la llengua inglesa está universalment espargida y los mestres emplean sas vacaciones en recórrer lo país per a perfeccionarse en l'irlandés. Avuy per avuy, ab tot y la emigració contínua que ha despoilat mitj Irlanda, tot y la campanya antinacional del govern inglés, l'antich idioma últim és parlat encara per una tercera part dels habitants. Decididament, tampoch los celtas volen darse per aludits ab la frase de lord Salisbury sobre las nacions moribondas.

W. COROLEU.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL
del dia 17 de Juny de 1903

Naiçements

Joseph Fusté Pamies.—Josepha Jaumà Vilalta.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Francisco Ferré Ferré, 15 mesos, Girarda 26.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. March

Sant de demà.—Lo Dulcíssim Cor de Jesús. Surt lo SOL a las 4 h. y 17 m. y 's pon a las 7 h. 27 m.; surt la LLUNA a las 12 h. 25 m. y 's pon a las 12 h. 11 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimars, Tarragona.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y de Espuga Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

ESCOLA MUNICIPAL DE DIBUIX

LLISTA dels deixebles que han merescut calificació en los examens del curs de 1902 a 1903.

Classe de dibuix de figura

Sobresalients: Joseph Margenat Roselló, Adolf Solé Ortigan, Pere Plaza Fiol, Alexandre Vallverdú Gebellí, Joseph Barbará Vendrell, Ramón Fortuny Ortigan.—Notables: Joan Curull Trillas, Joseph Borrás Brugé, Casimir Carreté Montlleo, Joan Barbará, Anton Casut Amorós, Joseph Huguet Montaña, Joseph Deu Carreras, Ramón Pallejá Carnicé, Mateo Valvé Genovés.—Buenos: Francisco Carreté Montlleo, Anton Aiguadé Granel, Mario Jordana Borrás, Anton Jaumà Sabater, Joseph Urgellés Munné, Miquel Jorran Grau, Anton Martí Pamies, Joan Martí Maleras, Joseph Fortuny Ortigan, Pere Vallverdú Musté, Francisco Batlle Mestres, Sebastiá Agramunt Zamora, David Figuerola Barbará, Joseph Tuset Salvadó, Miquel Jorran Grau, Jaume Cabre Jordá, Joseph Ferrando Cervelló, Joan Balañá Ibore, Rafel Masden Urgellés, Pere Romagosa Cuatrejogu, Prudenci Oroz Zauzá, Joseph Bernat Sans, Anton Balcells Vila, Francisco Ferrant Cort, Joseph Jansá Llobera, y Enrich Pamies Busquets.

Dibuix de adorno

Notable: Francisco Miquel Perez.—Buenos: Pere Serra Tost, y Eugeni Pasul Ferré.

Dibuix de paisatge

Sobresalients: Joan Gilabert Gel, Cesar Ferrater Pons.—Notables: Enrich Miró Sabater, Anton Planàs Marca y Joseph Anguera Ferré.

Dibuix natural

Sobresalient: Anton Fargas Nolla.—Notables: Francisco Miguel Perez y Joseph Corominas.—Bueno: Adolf Solé Ortigan.

Dibuix modelat

Notables: Joaquim Camps Martí y Anton Batlle Casas.

Dibuix lineal

Sobresalients: Anton Pere Llorc, Ramon Lopez Llurba y Manuel Ferré Compte.—Notables: Enrich Solé Darrería, Nicolás Gomez Molina, Enrich Camps Gaspá, Anton Munné Josa y Pere Monné Llop.—Buenos: Joan Sardá Sanauja, Joseph Monné Josa, Modest Jané Fort, Maximino Solé, Joan Lozano Espulgas, Enrich Massó Oriol, Adolf Salvadó Cavallé, Vicens Ciré Montserrat, Pelayo Amigo Pujol, Francisco Roselló Ollé, Joseph Ferrando Cervelló, Alexandre Vallverdú Gebellí, Tomás Salvadó Alsina, Joseph Maria Flotats Sanabre, Baldomero Fargas Casas, Agustí Ferré Durán, Eduardo Tous Ferré, Anton Penas Vidal.

LLISTA de las deixebles que han merescut calificació en los examens del curs de 1902 a 1903.

Dibuix de adorno

Sobresalients: Josepha Ferré Gebellí, Teresa Vila Catalá y Teresa Rius Anguera.—Notables: Elvira Ferré Prats, Josepha Pujol Amar, y Teresa Rodón Canstantí.—Bueno: Isabel Masden Urgellés, Carme Montseny Torroja y Josepha Herrero Cardeny.

Dibuix de figura

Sobresalients: Paula Borrás Solé, Rosa

Pallejá Balañá, Dolors Artells Castan, Isabel Deu Carreras.—Notables: Rosa Munté Martinez, Maria del Carme Lázaro Alvarez, Maria Alsina Castelló, Josepha Hugas Francés, Josepha Guinjoan Cendrós.—Bueno: Maria Balcells Boleda, Maria Aiguadé Calero, Rosa Llauradó Barbe, Josepha Durán Calero, Teresa Pascual Domingo, Teresa Baget Mercadé, Teresa Borrás Monné, Carme Amill Masagué, Josepha Plana Gavaldá, Josepha Serret Llorens y Carme Güell Trull.

TEATRE CIRCO

«ELS VELLS»

No recordém haver vist lo teatre tant concorregut en dia feyner com ans d'ahir ab motia del estreno del popular drama d'en Ignaci Iglesias "Els Vells".

Regnava vera impaciencia en nostre públich per a conèixer una obra que tant éxit ha obtingut y tant elogiada ha sigut per la crítica sens distincions de cap mena.

La estructura general del drama no pot ser pas mes original com a obra de teatre, mellor dit, com a obra escrita, pero en cambi com a obra viscuda es velia. Es un drama dels mes punyents, representat un dia y altre dia en lo teatre de la vida. Pero es un drama que havia sempre passat desaparebut pels autors, precisament per que es un drama representat silenciosament ab plors ofegats, ab crits retinguts. Es lo drama representat pels caducats, pels vells, pels homes que, agotadas las energias, aclaparats pels anys, no tenen forsa ni halé per a fer escoltar sa veu. Y per xó ningú s'havia adonat del drama, perque 'ls actors no cridavan, no celebravan meetings aparatosos... perque no tenian forsa per a rebelarse.

Pero l'Iglesias, escrutador incansable de las miserias de la vida va veurer lo drama y 'l portá al teatre, y allavors tothom s'adoná de que la obra era verament humana, tancava un problema que 'ls homes de cor deuen tendir a resoldre.

Com a obra humana donchs, "Els Vells" es de primera y com a obra artística, superior.

La linia general dels personatges es de ma mestre. Aquellas figuras no poden estar pas mes ben ensopegadas. Son figuras consistentes, de carn y ossos; son homes.

La presentació d'aquestos personatges, lo lligat de las escenas, lo desarrollo de la acció, tot, ens semblá perfecté.

Pero la escena colosal, la escena de ma mestre, es sens dupte lo de la reunió dels vells en lo tercer acte.

Aquesta escena, a nostre concepte es prou pera fer la reputació d'un dramaturch.

No vull entrar en los detalls y incidents de la obra, perque s'ha parlat ja tant d'ella, s'han posat tant de relleus bellesas que jo no hauria de fer mes que repetir lo que ja tothom se sab de memoria. Me concretaré donchs dihent que la obra obtingué un gran éxit pero un éxit d'aquells que quedan, d'aquells que no s'evaporan ab aplaudiments, d'aquells éxits que deixen soch al cor y a la memoria, que s' recordan sempre, que s' comentan a la llar de la familia.

Quants, quants dels espectadors que hi havia ans d'ahir en lo teatre, no sentirán despertarse los recels del *Agustinet!* Llástima que l'autor eus el presentí tant covart y poch disposat a lluytar, puig del mateix modo que enseyá a prevenir lo demá hauria d'enseñar a lluytar, a rebelarse, a viurer... hauria, en fi, de encoratjar pera resoldre 'l problema.

L'autor fou cridat al palco escénich al final de cada acte.

De la execució quasi no cal parlarne tractantse d'artistas com los del Romea de Barcelona. Lo senyor Borrás encarná 'l personatge ab un gran veritat, demostrantnos una vegada mes que es sens dupte un actor de cap d'ala.

Los demés, tant los senyors Soler, Capdevila, Domenech y demés, com las senyoras Monner y Delhom se lluhiren de debó en sos difícils papers.

Lo públich premiá son treball ab entusiasmas aplaudiments.

LA CESSIÓ DE MONTJUICH

Declaracions d'en Silvela

Com la premsa ha vingut fent indicacions de que 'l Govern pensava cedir al Ajuntament de Barcelona lo castell ó fortaleza de Montjuich, he interrogat respecte al particular al senyor Silvela, lo quin m'ha dit que 'l havian sorprés molt los telefonemas que li dirigeixen desde Barcelona parlantli del assumpto.

Ha afegit que no havia rebut cap sollicitud, ni la notificació que s' diu, ni res formalment s' ha tractat respecte a n' aquest particular.

Tot se limita—ha dit lo President del Consell—a una conversa que ab ell tingué lo senador per aqueixa Universitat senyor baró de Bonet, en la que va ferli avinent la conveniencia de la cessió per l'Estat del castell de Montjuich; y com aixó fou tant sols un incident al parlar d'altras cessions que afectan a Barcelona, va semblarme be lo pensament, pero res més.

Realment—ha afegit lo senyor Silvela—crech que 'l castell de Montjuich, degut als avensos de la artilleria moderna, no es lloch estratègich y que no influheix poch ni molt per a 'l manteuiment del ordre interior, y en quan a las eventualitats exteriors remotas, tampoch té gran importancia per la causa dita avans dels avensos del armament modern.

Cert que 'l castell de Montjuich serveix molt per altres usos, y si s' reben pel Govern proposicions formals per a la cessió de que s' parla, allavors se tractarian las condicions de permuta ó venda.

De manera que—ha seguit dihent en Silvela—per aixó s' necessitaria una llei que autorisís lo dit, donchs no n' hi hauria prou ab l'acort del Consell de ministres.

Ha protestat lo jefe del Govern de las versions que s' han escampat de que 'l Govern preparava ab aquest assumpto los ánims de Barcelona per a que s' fassi una bona rebuda al Rey en son viatge a la ciutat comtal.

Per fi lo senyor Silvela ha autorisat per a que s' fassin públicas las anteriors declaracions.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 17 de Juny de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d' observació	Barómetro aneroides	Gran d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	755	72			Nuvul
15	752	72		3	Nuvul

Ho 24 d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 27	15	17	S.	N y C	1-0
15	Som 23		22	S.	N y C	1-0

CRONICA

Demá, a petició de molts concurrents y en vista del éxit obtingut per la hermosa obra "Els Vells", se despedirà la Companyia Catalana, y en obsequi al públich, lo primer actor don Enrich Borrás donant una segona representació d'aquest drama recitará lo monòlech del Sr. Rusiñol titulat "El Prestigitador". No duptém que en dita nit se veurá lo teatre completament ple.

Ahir tarde se 'ns feu entrega en aquesta redacció de las següents ratllas quina inserció se 'ns prega:

"La Cámara de Comercio ha recibido del diputado a Cortes por esta circunscripción don Ramón Mayner el siguiente telegrama: "Presidente Cámara Comercio.—Comuni- cole mañan? saldrá "Gaceta", nuevo reglamento teléfonos Dentro tres semanas tendrá pública camunicação Tarragona. Trabajando para que puedan comunicarse toda España la conseguiremos."—Mayner.

El que fou contestado por la Junta con el siguiente:

"Esta Cámara agradece infinito gestiones para obtener pública comunicación Tarragona. Encarece a V. necesidad de establecer la red interurbana y comunicación resto España. Todos cuantos trabajos haga en este sentido, conseguirá agradecimiento inolvidable de esta Cámara.—Vilella."

Redactado y cursado el telegrama anterior, y cuando la Dirección levantaba la sesión, recibió el siguiente telegrama que se cumple en publicar con mayor satisfacción si cabe que el anterior:

"Presidente Cámara Comercio: Ruego comunique Cámara concedida comunicación Reus Tarragona con Madrid Barcelona entre dos abonados de sus respectivos despachos.—Ramón Mayner."

Inmediatamente contestó la Junta: "Esta Cámara ha recibido con satisfacción su telegrama de hoy, reiterándole su gratitud.—Vilella."

Trobantse en aquesta ciutat l'estimat amic nostre y celebrat autor dramàtic en Igaasi Iglesias, vari dels amichs ab que compta en aquesta ciutat l'obsequiaren ahir tarde ab un dinar al Café de París, a quina prova d'efecte correspongué l'autor d'"Els Vells", accedit en quedarse tot lo dia a Reus contra l'proposit que tenia fet de marxar a Barcelona en lo primer tren de la tarde. Aquesta fou aprofitada pera ensenyarli quelcom de lo que nostra ciutat tanca de bó, y que faltantnos espay pera ressenyar avuy ho deixem pera ferho en altre número.

L'amic Iglesias surtirà aquest dematí cap a Barcelona, marxant molt ben impresionat de nostra ciutat.

En ausencia nostra reberem ahir la visita del senyor Director del novell diari "La Tribuna", don J. Gonzalez Forte qu'actualment se troba en aquesta ciutat.

Sentim no haver pogut correspondre ab nostra presencia a la atenció del esmentat senyor.

Lo diumenge vinent, dia 21, en lo teatro de la societat "El Brinco", se hi posará en escena lo drama del malaguanyat Felu y Codina, "La Dolores, que tant d'èxit ha conseguit sempre que s'ha representat.

Durant lo dia d'ahir lo temps se mostrá variable y ab tendencia a la pluja, quina vingué finalment cap al tart en petites y gotas.

Hem rebut una atenta lletra de convit pera concorre al acta de la repartició de premis del certamen literari musical organiat per lo "Patronat del Obrer", quin acte tindrà lloch lo prop vinent diumenge.

Agrahim la invitació.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 867'90.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa calçada y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruqueras.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la cambra de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!
Podem anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls, llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confts ó

Inyecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich **CONSTANCI.**

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	77'07	BARCELONA
Amortisable 5 p	96'65	Francs 36'65
Colonial	—	Lliras 34'40
Mercantil	—	MADRID
Norts	57'05	Interior 77'—
Alicants	94'40	Francs —
Orenses	33'30	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	59'10	Exterior 90'20
Id. Almansa 5 0/0	104'62	Nortes 198'
Id. Id. ayg	—	Alicants 327'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij	—	34'—	—
" 60 "	—	—	—
" 3 dij	—	—	—
" vista.	—	34'35	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	36'50	36'80
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 3 dij.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals

	Diner.	Paper.	Oper.
625 Gas Reusense.			
625 Industrial Farinera.			
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.			
740 Manufacturera de Coton.			
100 C. Reusense de Tranvias.			
27'50 C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.			
325 Electra Reusens.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	77'08	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	33'30	Amortisable	96'56
Norts	57'05	Ob. 5 p % Almansa	104'75
Alicants	94'40	Id. 3 p % Fransas	59'12
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orense	51'25

PARIS MADRID
Exterior — Interior —

GIROS

Paris 36'65 Londres 34'40

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	90'20
Portugués	32'27
Rio Tinto.	11'75
Norts.	199'—
Alicants.	327'—

Se reben ordres para operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Foche, Contratista d'obras, ha traslladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrecs al Café del Circol.

SEVEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d'aquesta ciutat. Está plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d'aygua setmanals d'una abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere. Pera informes en aquesta Redacció.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

SE NECESITA

un billar de lance en bon estat, de 12 pams de llarch per 9 de ample.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oaset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presb.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lunat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencias de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

COTXES FÚNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

EMILI ANGLÉS

Recader de Reus a Barcelona y de Barcelona a Reus

Ofereix al públich sos serveys y reb los encarrecs a Reus en son domicili, carrer Santa Ana 28, 1er. 2na., a la guarnisioneria del successor de don Miquel Ventura, plassa de Prim núm. 6, cantonada al carrer de Marian Fortuny y a la dou Joseph Baldrich, carrer de Sant Joan número 20. A Barcelona carrer del Carme 33 y Balmes 65.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

Cuestió delicada

Al Congrés ha protestat lo comte de Romanones del acta d'en Rodriguez, sense que aytal protesta fes cap efecte en l'ànim del exministro liberal.

Entre un y altre s'creharen algunas frases, prenent caràcter personalíssim l'incident y promouguent confusió.

Havian corregut rumors de que hi hauria un desafío, pero enterats lo Marqués de la Vega de Armijo y Moret han intervingut en la cuestió, conferenciant ab caracterisats liberals, logrant apaygar los anims y fer desaparereixer lo perill.

Pot dirse que l'debat d'ahir fou un desas-

tre pera la majoria ministerial y pera la minoria liberal.

Viatge del Rey

S'ha fixat lo diumenge, a las sis de la tarde, la sortida del Rey cap a Cartagena.

Acompanyarán a n' Alfons XIII lo President del Consell y l'ministre de Marina, ademés dels respectius ajudants.

Lo viatge de retorn se verificará lo dimecres següent.

Consell de ministres

A las deu s'han reunit en Consell los ministres, acabant a tres quarts d'una de la nit.

A la sortida han declarat que tantsols s'havia ocupat dels pressupostos generals del Estat, que s'presentarán divendres al Congrés, y las lleys complementarias que l'acompanyan y que ja son conegudas per la premsa.

Lo *superavit* iniciat com se sab, es de 31 milions.

La liquidació ab lo Banch per dentes d'Ultramar ascendeix a 700 milions que s'pagaran en quatre anys ó pressupostos.

També s'han ocupat lo Consell de las obras del canal de Tamarit, acordant un crèdit de més de 300.000 pessetas necessari per ara.

Respecte d'altres expedients de que s'han ocupat los ministres, ha dit lo senyor Silvela que foren de tràmit reglamentari.

Igualment ha dit lo senyor Silvela que la cuestió obrera de Xerés segueix presentant la mateixa gravetat.

Las forsas del exercit solzament vigilan—ha afegit—pera que no s'malmetin las cullitas y l'bestiar pels vaguistas, per ser aixó d'interés general, no particular, com se diu sens dubte, equivocadament.

Ha dit ademés: Allí ahont faltin guardas civils hi haurán forsas del exercit.

Lo ministre de la Governació ha sigut lo primer de sortir del Consell pera posarse en comunicació telegráfica ab lo governador de Cadiz y donarli instruccions.

Per fi ha dit lo senyor Silvela que l'diumenge sortirá ab lo Rey cap a Cartagena y que l'Congrés no s'constituirá fins dijous.

Lo debat sobre l'Missatge comensará dijous.

No hi ha hagut nota oficiosa.

Vacant de senador

La vacant de senador ocorreguda per defunció d'en Joan Muguiro passará a ocuparla per dret propi lo Marqués de la Cañada Honda, com a gran d'Espanya.

Ha justificat la seva actitud legal.

Silvela y la vaga de Xerés

Parlant ab en Silvela de cuestió agraria d'Andalusia ha declarat:

"Las cosas en la campinya de Xerés saqueixen en lo mateix estat.

Se censura al Govern per haver enviat forsas del exercit a Xerés y sobre son empleo.

La cavalleria s'ha encarregat de guardar lo bestiar, no haventse fet altra cosa que defensar la propietat, evitant los mals que hauria pogut causar als sembrats y vinyas.

En aquest criteri perseverará l'Govern, sense tenir pera res en compte lo que s'haja fet en otras nacions.

Cuestió obrera

Sevilla.—A Útrera s'fa gran propaganda pera la vaga, tementse que será secundada per Morón, Paradas y Marchena.

A Coronil los obrers del camp en vaga insisteixen en las sevas pretensions.

Los de Constantina están satisfets perque ls amos los donan oli, tossino, carbó y bon menjjar.

Lo metge de Cádiz en Juli del Toro, que accidentalment se troba a Sevilla, diu que es escás lo jornal dels obrers de Xerés y dolent lo menjjar.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO CIRCO
Gran Companyia cómic-dramática catalana del Teatro Romea de Barcelona.

Dirigida per lo primer actor

D. ENRICH BORRÁS

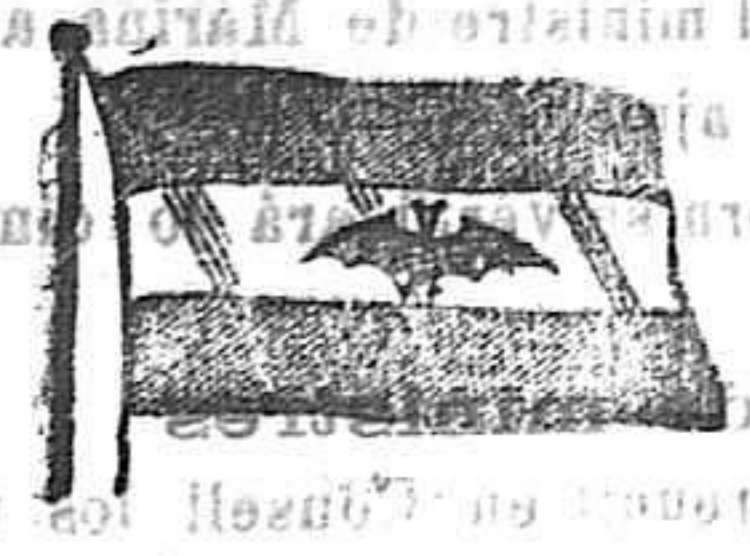
Gran funció pera avuy

Estreno del preciós y aplaudit drama en dos actes, titulat: "El pati blan, y estreno del monòloch "El Prestigidor, y la comedia "La cura de moro."

A las 9 en punt.

IMP. CARRERAS Y VILA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÀPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA.
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JATIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
 Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana, ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum electrica

Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
 Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los estrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica ó herpética*, en vistade que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, siuo que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas. mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras, hera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tregeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectórichs y esculptórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas a 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

Est. 1752.

Quando Vd. necesite tomar una Pildora, tome las

PILDORAS BRANDRETH

Furamento Vegetales. Siempre eficaces.

Curan Estreñimientos crónicos.

Las Pildoras Brandreth purifican la sangre, corroboran la digestión y limpian el estómago e intestinos. Estimulan el hígado y renuevan la bilis biliar y las secreciones corporales. Son un remedio tónico, que segun, depura y fortalece todo el organismo.

Estreñimientos, Vértigos, Somnolencias, Lengüas sucias, Aliento fétido, Dolores de Cabeza, Dolores del Estómago, Indigestión, Dispepsia, Enfermedades del Hígado, Jaquecas, letargias, o cualesquiera otras indisposiciones provenientes de condicio impura de la sangre.

40 PILDORAS EN CADA CASC.

Unica Farmacia de España S. URIBACH & CA. BARCELONA.

Acercase el frasco a los ojos y se verá entrar la pildora en la boca.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JUNY DE 1903.

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Juny directament pera Montivideo y Buenos Ayres. lo magnífich y rápit vapor francés

ALGERIE

LÍNEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo día 11 de Juny pera Santos, Montevideo y Buenos Aires lo grandió y acreditat vapor francés

ITALIE

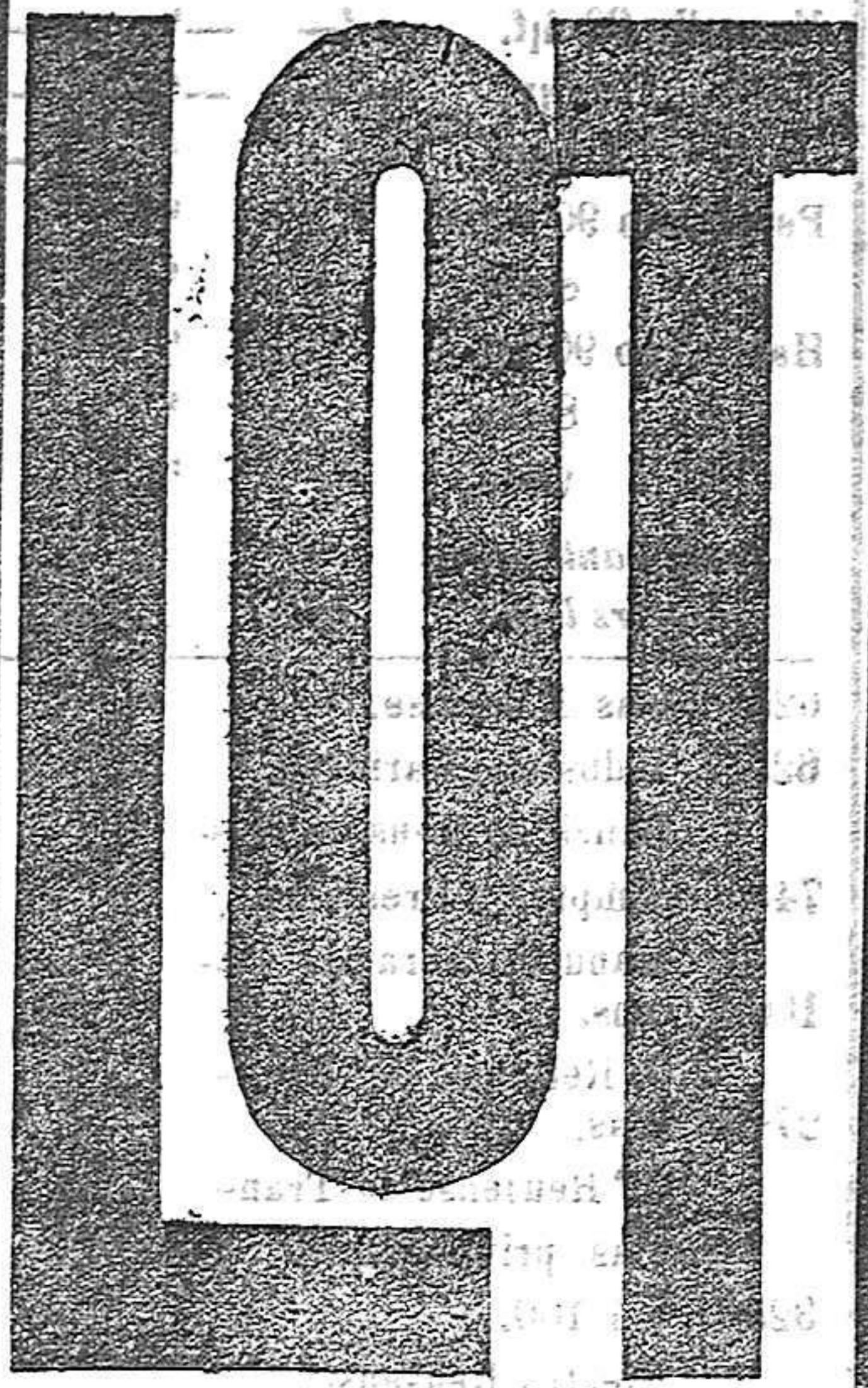
Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació a América

SE PREN ab aygua, ó pur; abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuen dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Yergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l'Elixir Verdi, ahavent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia espermentat digestions difícils, pérdida de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneyments.

Ab l'ús de tres pots d'Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está je completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients. Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en todas las farmacias PREU 2 PESSETAS

MÁQUINAS SINGER PERA COSI

SUCURSAL

a Tarragona

Rambra de S. Joan 41.

Demanen lo catalech ilustrat que 's dona franch

Recomaném la máquina bobina central, pera treballs artístichs y us domésthic.

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40

¡No equivocás, Monterols 40!

SUCURSAL

a Tortosa

Angel, número 14

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirigirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.